

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนจากการนำนโยบายเมืองน่าอยู่มาพัฒนา
คุณภาพชีวิตในเทศบาลตำบลปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา
Guidelines for the development of public participation from the livable
city policy to improve the quality of life in Pak Thong Chai Subdistrict
Municipality Nakhon Ratchasima Province

ณภัค วรรณศรี¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเพ็ง จันทร์งาม²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการจัดการภาครัฐ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

²อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการจัดการภาครัฐ
วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

วันที่รับบทความ (Received) 12 กรกฎาคม 2565

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 15 สิงหาคม 2565

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 30 กันยายน 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเทศบาลตำบลปรางค์ชัย อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อศึกษานโยบายเมืองน่าอยู่ ของเทศบาลตำบลปรางค์ชัย อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนตามนโยบายเมืองน่าอยู่ ของเทศบาลตำบลปรางค์ชัย อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 4,310 คน กลุ่มตัวอย่าง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยคำนวณตามสูตรของ ทาโร ยามาเน่ ได้จำนวน 366 คน และทำการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับสถิติเชิงวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษา พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในเทศบาลตำบลปรางค์ชัย อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) นโยบายเมืองน่าอยู่ของเทศบาลตำบลปรางค์ชัย อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สิ่งแวดล้อมยั่งยืน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ คนมีสุข เมืองอยู่ดี ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบริหารจัดการที่ดี 3) ผลการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนตามนโยบายเมืองน่าอยู่ ของเทศบาลตำบลปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระดับสูง คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ $r = .853^{**}$, $.819^{**}$ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของชุมชน การพัฒนาเมืองน่าอยู่ เทศบาลตำบลปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the participation of people in Pak Thong Chai Subdistrict Municipality. Pak Thong Chai District Nakhon Ratchasima Province 2) to study the livable city policy of Pak Thong Chai Subdistrict Municipality Pak Thong Chai District Nakhon Ratchasima Province. 3) to study the relationship between people's participation in the livable city policy of Pak Thong Chai Subdistrict Municipality Pak Thong Chai District Nakhon Ratchasima Province This study was a quantitative research. The population was people living in Pak Thong Chai municipal area. Nakhon Ratchasima Province, 4,310 people. The sample group. People living in Pak Thong Chai municipal area Nakhon Ratchasima Province By calculating according to the formula of Taro Yamane, there were 366 people and randomly selected the sample group. to collect information by specific random method The statistics used to analyze the data were frequency distribution, percentage, standard deviation. for analytical statistics, the Pearson correlation coefficient

The results of the study revealed that 1) the participation of the people in Pak Thong Chai Subdistrict Municipality Pak Thong Chai District Nakhon Ratchasima Province Overall, it was at a high level. When considering each side, it was found that Participation in the evaluation have the highest average Followed by participation in receiving benefits. participation in operations and participation in decision-making with the lowest average. Pak Thong Chai District Nakhon Ratchasima Province, as a whole, is at a high level. When considering each aspect, it was found that the environment was sustainable. had the highest average, followed by learning organization, happy people, well-being city, and the aspect with the lowest average was good management. According to the city policy of Pak Thong Chai Subdistrict Municipality Nakhon Ratchasima Province The high correlation factor was participation in the evaluation. and benefit participation $r = .853^{**}$, $.819^{**}$ with significance at the .01 level.

Keywords : community involvement, livable city development, Pak Thong Chai Municipality Nakhon Ratchasima Province

บทนำ

แนวคิดเมืองน่าอยู่เข้ามาสู่ประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2537 เป็นผลเนื่องมาจากการสัมมนาร่วมกันระหว่างคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของสหประชาชาติภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (ESCAP) กับรัฐบาลไทย ในเรื่องการพัฒนาเมือง ณ กรุงเทพมหานคร ความเคลื่อนไหวในเรื่องเมืองน่าอยู่จึงได้เกิดขึ้นตามลำดับ ซึ่งเริ่มขึ้นในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ภายใต้มุมมองด้านสาธารณสุข โดยกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ได้รับการสนับสนุนจากองค์การอนามัยโลกให้ดำเนินโครงการเมืองน่าอยู่ ใน 5 เมืองนำร่อง ได้แก่กรุงเทพมหานคร นครราชสีมา พะเยา ยะลา และพนัสนิคม โดยมุ่งให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้บริหารสูงสุดในการบริหารส่วนภูมิภาค เป็นผู้นำในการสร้างเครือข่ายการพัฒนาร่วมกับชุมชนในท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งแต่ละเมืองก็จะมีวิธีการปฏิบัติต่างกันไปบ้างก็ใช้ความเข้มแข็งจากชุมชนจากฐานรากขึ้นมาก่อนและเมื่อมั่นคง ก็จะสามารถพัฒนาเมืองของตนได้อย่างยั่งยืนต่อไป นับเป็นขั้นเริ่มแรกของการเรียนรู้ที่ได้นำเอาแนวคิดและแนวทางเมืองน่าอยู่ขององค์การอนามัยโลกมาประยุกต์ใช้จริง ซึ่งก็ต้องสร้างความเข้าใจไปพร้อมกับการลงมือปฏิบัติเพื่อเรียนรู้ที่จะปรับใช้ให้เหมาะกับบริบทของแต่ละเมือง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2562, น. 3)

ต่อมาเริ่มมีหลายหน่วยงานได้รับเอาแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและเมืองน่าอยู่ไปดำเนินการตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน โดยมีจุดเน้นในองค์ประกอบของเมืองน่าอยู่ที่ต่างๆ กันไป ขณะเดียวกันรัฐบาลเองก็มีแนวนโยบายที่จะส่งเสริมและกระตุ้นให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตระหนักในความสำคัญและสนับสนุนการพัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน จึงมอบให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติประสานดำเนินการ พร้อมทั้งแต่งตั้งให้มีกลไก คณะกรรมการพัฒนาเมืองแห่งชาติ ขึ้นเมื่อต้นปี พ.ศ. 2543 เพื่อกำหนดนโยบายและประสานการดำเนินงานในเรื่องเมืองน่าอยู่-ชุมชนน่าอยู่ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ต่อมาภายใต้การดำเนินงานของกลไกดังกล่าว ได้มีการจัดทำกรอบแนวทางการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน : เมืองน่าอยู่-ชุมชนน่าอยู่ ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ.2543 เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการได้ต่อไป ประกอบกับช่วงเวลานั้นอยู่ระหว่างการเตรียมการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ทั้งในระดับจังหวัด ระดับอนุภาคทั่วประเทศ และระดับชาติ เพื่อให้สอดคล้องเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ในมาตรา 76 ซึ่งกำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดกรอบนโยบาย การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ จึงเป็นโอกาสอันดีที่จะได้รับฟังแนวคิดและความต้องการของประชาชนซึ่งอยู่ในแต่ละพื้นที่และเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและรับผลจากการพัฒนาโดยตรง (ไชยยงค์ กัมปนาทแสนยการ, 2560)

การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นนับได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาเมืองน่าอยู่หากทุกฝ่ายให้ความร่วมมือหรือการมีส่วนร่วมแล้วจะส่งผลให้เกิดการนำพาไปสู่ขบวนการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ ที่ประสบผล โดยคำนึงถึงกระบวนการรัฐ การทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุน และสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งในรูปแบบบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิและองค์กรอาสาสมัครรูปแบบต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องร่วมกัน ให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้ (ไพรัตน์ เตชะรินทร์, 2561, น. 6)

จากที่กล่าวมาข้างต้น เชื่อว่าความสำเร็จขององค์การที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ นั้น ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนเองที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลปึกธงชัย อำเภอ

ปักษ์ชัย จังหวัดนครราชสีมา จึงจะเกิดความน่าอยู่อย่างยั่งยืนได้ จึงได้สนใจศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนจากการนำนโยบายเมืองน่าอยู่มาพัฒนาคุณภาพชีวิตในเทศบาลตำบลปักษ์ชัย อำเภอปักษ์ชัย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (2560-2564) ที่มีเป้าหมายหลักสำคัญที่จะพัฒนาศักยภาพชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชน และคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

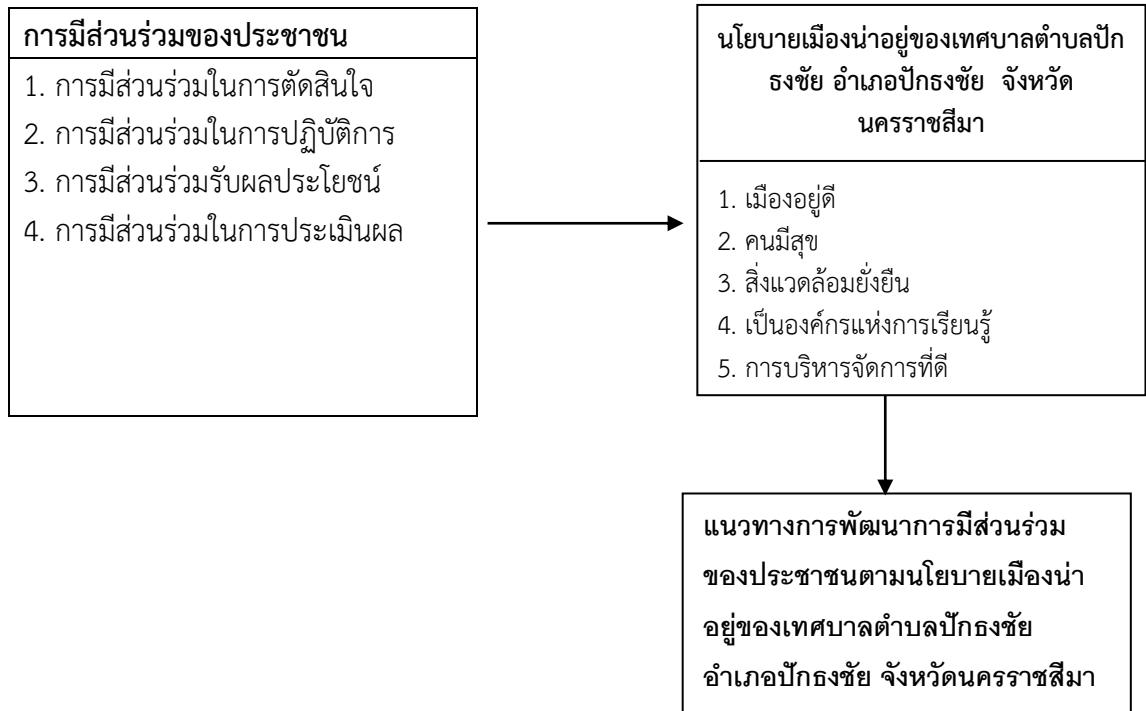
1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในเทศบาลตำบลปักษ์ชัย จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษานโยบายเมืองน่าอยู่ ของเทศบาลตำบลปักษ์ชัย จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนตามนโยบายเมืองน่าอยู่ ของเทศบาลตำบลปักษ์ชัย จังหวัดนครราชสีมา

สมมติฐานการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนตามนโยบายเมืองน่าอยู่ของเทศบาลตำบลปักษ์ชัย จังหวัดนครราชสีมาอยู่ในระดับปานกลาง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนจากการนำนโยบายเมืองน่าอยู่มาพัฒนาคุณภาพชีวิตในเทศบาลตำบลปักษ์ชัย อำเภอปักษ์ชัย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักทฤษฎีของ โคเฮนและฮัฟฮอฟ (Cohen & Uphoff, 1981, pp. 213 – 218) ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ คือ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ส่วนนโยบายเมืองน่าอยู่ ตามแนวคิดของ (สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สหประชาชาติประเทศไทย สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย, 2559, น. 5) นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1. เมืองอยู่ดี 2. คนมีสุข 3. สิ่งแวดล้อมยั่งยืน 4. เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 5. การบริหารจัดการที่ดี ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์กำหนด กรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนจากการนำนโยบายเมืองนำอยู่มาพัฒนาคุณภาพชีวิตในเทศบาลตำบลปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาดังนี้

1.ขอบเขตด้านเนื้อหา

การมีส่วนร่วมของประชาชนของเทศบาลตำบลปึกธงชัย อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ คือ 1. ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา 2.ด้านการวางแผนดำเนินกิจกรรม 3. ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน 4.ด้านการติดตามและประเมินผลงาน ส่วนการนำนโยบายเมืองนำอยู่ไปปฏิบัติ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1. เมืองอยู่ดี 2. คนมีสุข 3. สิ่งแวดล้อมยั่งยืน 4. เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 5. การบริหารจัดการที่ดี

2.ขอบเขตด้านประชากร

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 4,310 คน (ที่มา : ข้อมูลจำนวนประชากร เทศบาลตำบลปึกธงชัย อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา, 2565 : ออนไลน์)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 366 คน จากขนาดกลุ่มตัวอย่างซึ่งคำนวณตามสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และมีความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่ม และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นและสุ่มอย่างง่าย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนจากการนำนโยบายเมืองนำอยู่มาพัฒนาคุณภาพชีวิตในเทศบาลตำบลปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนตามนโยบายเมืองนำอยู่ ของเทศบาลตำบลปึกธงชัย อำเภอปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ต (likert)
3. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม มี 4 ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในเทศบาลตำบลปึกธงชัย อำเภอปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายเมืองนำอยู่ของเทศบาลตำบลปึกธงชัย อำเภอปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนตามนโยบายเมืองนำอยู่ของเทศบาลตำบลปึกธงชัย อำเภอปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) ของคำถามแต่ละข้อโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามศัพท์ปฏิบัติการ (IOC : Index of Item objective Congruence) เกณฑ์ที่กำหนดคือ 0.06 ขึ้นไป
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทำการทดลองใช้กับประชาชนในเทศบาลตำบลขามทะเลสอ ที่ไม่ได้จัดอยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำมาทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98
7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ด้วยวิธีการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนตามนโยบายเมืองนำอยู่ ของเทศบาลตำบลปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) แล้วนำไปเทียบกับคะแนนของเบสท์ (Best, 1970, p.182) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.60 -5.00 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.60 -4.59 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.60 -3.59 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.60 -2.59 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 -1.59 หมายถึง การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำนโยบายเมืองน่าอยู่ไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา เป็นรายข้อ รายด้าน และภาพรวม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) แล้วนำไปเทียบกับคะแนนของเบสท์ (Best, 1970, p.182) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.60 -5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.60 -4.59 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.60 -3.59 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.60 -2.59 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 -1.59 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนตามนโยบายเมืองน่าอยู่ ของเทศบาลตำบลปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.91 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 - 0.90 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 - 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 - 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

5. ข้อเสนอแนะแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนตามนโยบายเมืองน่าอยู่ ของเทศบาลตำบลปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนตามนโยบายเมืองน่าอยู่ของเทศบาลตำบลปึกธงชัย อำเภอปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษาอภิปรายดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน ในเทศบาลตำบลปึกธงชัย อำเภอปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมเป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานแล้วเสร็จตามแผน การติดตามการปฏิบัติงานในชุมชน รวมทั้งการเผยแพร่งานต่างๆ แก่ประชาชนในชุมชน และเคยมีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์ และประเพณีท้องถิ่นและสร้างความสามัคคีในชุมชน เป็นผลมาจากการดำเนินงานของเทศบาลตำบลปึกธงชัย อำเภอปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ตั้งแต่การประชาคมเพื่อจัดทำแผน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการแต่ละชุมชนมามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ติดตามและตรวจสอบพร้อมประเมินผลงานทุกโครงการตลอดมาทุกปี ทำให้ประชาชนมีการตื่นตัวและมีพฤติกรรมที่ดีในกาพัฒนาชุมชนของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกริกศักดิ์ เดชไกรสร (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการนำ

นโยบายเมืองน่าอยู่ ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ไปปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ของ เทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพนัส พุกฤษ์สุนันท์ อุบล จันทรพิเพชร และจินตนา ชุมหมุกดา (2560) ได้ ศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชนเพื่อพัฒนาชุมชนน่าอยู่ใน 12 ตำบลของจังหวัดราชบุรี โดยจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมแกนนำชุมชน 12 ตำบล เพื่อจัดทำแผนแม่บทชุมชนน่า อยู่และพึ่งพาตนเอง ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกชุมชนสามารถเรียนรู้ร่วมกัน รู้จักชุมชนตนเองมากขึ้น สามารถวิเคราะห์จุดอ่อนและจุดแข็ง มองอนาคตชุมชน การเรียนรู้ปัญหาและทุนทางสังคมของชุมชน มี การจัดตั้งสภาชุมชนและคณะกรรมการบริหารซึ่งเป็นเสมือนสัญญาประชาคมสามารถร่วมกันวิเคราะห์ ปัญหาและแนวทางแก้ไข ร่วมกันตัดสินใจ เกิดเป็นแผนแม่บทเพื่อพัฒนาชุมชนน่าอยู่ ร่วมกันจัดทำ แผนปฏิบัติการและร่วมกันทำนวัตกรรมเพื่อการพึ่งพาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการ ของชุมชนอย่างแท้จริงผลการวิจัยนี้พบว่าการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้เกิดการ เสริมสร้างพลังชุมชน สามารถนำศักยภาพของสมาชิกชุมชนให้แสดงออกอย่างเหมาะสม และนำไปสู่ การพัฒนาโครงการและกิจกรรมเพื่อการพึ่งตนเอง

1.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนกับเทศบาล และมีส่วนร่วมตัดสินใจวิเคราะห์ ปัญหาความต้องการร่วมกับเทศบาล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูลีรัตน์ เจริญพร (2560) ได้ศึกษา เรื่อง เมืองน่าอยู่: แนวคิดเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมกรณีศึกษาชุมชนหลักหก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า เมืองน่าอยู่ เป็นแนวคิดเพื่อการพัฒนาพื้นที่ชุมชน ตำบลหลักหก เป็นการศึกษา และพัฒนากระบวนการจัดการปัญหาบนพื้นฐานปรัชญา แนวคิด และ หลักการของเมืองน่าอยู่ เพื่อค้นหาแนวทางการพัฒนาในพื้นที่ศึกษา คือ พื้นที่ชุมชนในตำบลหลักหก การศึกษาประกอบด้วย 3 กระบวนการ คือ 1) วิเคราะห์ปัญหาความต้องการของชุมชน 2) การพัฒนา กระบวนการมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมแก้ การจัดการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมของชุมชน 3) พัฒนากิจกรรมนำร่องด้านการจัดการน้ำเสียโดยศักยภาพ และการมีส่วนร่วมของชุมชน ผลการศึกษา พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน และของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรวิชาชีพในพื้นที่ยัง อยู่ในระหว่างการเริ่มต้น ยังต้องการสนับสนุนความต่อเนื่อง รวมทั้งการผลักดันให้มีนโยบายสาธารณะ เพื่อสุขภาพยังต้องเป็นประเด็นร่วมผลักดันของพื้นที่ เพื่อเพิ่มความสามารถของประชาชนในการใช้ชีวิต อย่างมีความสุขต่อไป

1.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า เป็น ส่วนหนึ่งในการร่วมดำเนินการโครงการพัฒนาเมืองน่าอยู่และปฏิบัติงานนั้น ๆ ต่อชุมชน และได้เข้าร่วม การอบรมสัมมนาการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง (2562) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนย่อยภายในเขต เทศบาล : ศึกษากรณี เทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนภายในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉบัง พบว่า การมี ส่วนร่วมในการปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก

1.3 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า มีส่วน ร่วมในการนำข้อมูลข่าวสารที่ได้รับทราบจากเทศบาลตำบล เอกชนต่างๆ มาแจ้งให้กับประชาชนทราบ

เข้าไปใช้ประโยชน์จากการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ของเทศบาล เมื่อนำอยู่ทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรญา ปลั่งทอง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายเมื่อนำอยู่ไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า 1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายเมื่อนำอยู่ของเทศบาลไปปฏิบัติ จำแนกตามปัจจัยทรัพยากรทางการบริหารจัดการของเทศบาล พบว่า การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง (2562) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนย่อยภายในเขตเทศบาล : ศึกษากรณี เทศบาลตำบลแหลมฉับ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนภายในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉับ พบว่า การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก

1.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า มีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์เมื่อนำอยู่ของเทศบาล และได้นำปัญหา ข้อขัดข้องที่พบจากการดำเนินงานเมื่อนำอยู่ของเทศบาลพูดคุยในที่ประชุมเพื่อเสนอแนะแนวทางวิธีปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรญา ปลั่งทอง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายเมื่อนำอยู่ไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า 1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายเมื่อนำอยู่ของเทศบาลไปปฏิบัติ จำแนกตามปัจจัยทรัพยากรทางการบริหารจัดการของเทศบาล พบว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง (2562) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนย่อยภายในเขตเทศบาล : ศึกษากรณี เทศบาลตำบลแหลมฉับ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนภายในเขตเทศบาลตำบลแหลมฉับ พบว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับ

2. นโยบายเมื่อนำอยู่ของเทศบาลตำบลปักษ์ชัย อำเภอปักษ์ชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลมีการจัดทำแผนเมืองรวมด้วยตนเอง มีการจัดระเบียบเมืองหรือส่งเสริมให้เมืองมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ทั้งในและนอกระบบ และส่งเสริมให้คนในเมืองมีวินัยที่ดี มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรักและภาคภูมิใจในเมืองของตน และมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดองค์กรชุมชน เพื่อร่วมพัฒนาเมืองในด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรญา ปลั่งทอง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายเมื่อนำอยู่ไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า 1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายเมื่อนำอยู่ของเทศบาลไปปฏิบัติ จำแนกตามปัจจัยทรัพยากรทางการบริหารจัดการของเทศบาล พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเกริกศักดิ์ เดชไกรสร (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการนำนโยบายเมื่อนำอยู่ ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ไปปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองนำอยู่ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.1 เมืองอยู่ดี โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลมีการดำเนินการเพื่อคุ้มครองผู้บริโภค โดยเฉพาะเรื่องอาหารและน้ำดื่ม เทศบาลตำบลมีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยแก่คนทุกวัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกริกศักดิ์ เดชไกรสร (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการนำนโยบายเมื่อนำอยู่ ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ

จังหวัดนครราชสีมา ไปปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองนำอยู่ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา พบว่าเมืองอยู่ดี อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพนัส พฤษสุนันท์ อุบล จันทรเพชร และจินตนา ชุณหภูมิตา (2560) ได้ศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชนเพื่อพัฒนาชุมชนนำอยู่ใน 12 ตำบลของจังหวัดราชบุรี โดยจัดให้มีการประชุมปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมแกนนำชุมชน 12 ตำบลเพื่อจัดทำแผนแม่บทชุมชนนำอยู่และพึ่งพาตนเอง ผลการศึกษา พบว่า สมาชิกชุมชนสามารถเรียนรู้ร่วมกัน รู้จักชุมชนตนเองมากขึ้น สามารถวิเคราะห์จุดอ่อนและจุดแข็ง มองอนาคตชุมชน การเรียนรู้ปัญหาและทุนทางสังคมของชุมชน มีการจัดตั้งสภาชุมชนและคณะกรรมการบริหารซึ่งเป็นเสมือนสัญญาประชาคมสามารถร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไข ร่วมกันตัดสินใจ เกิดเป็นแผนแม่บทเพื่อพัฒนาชุมชนนำอยู่ ร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการและร่วมกันทำนวัตกรรมเพื่อการพึ่งพาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริงผลการวิจัยนี้พบว่าการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้เกิดการเสริมสร้างพลังชุมชน สามารถนำศักยภาพของสมาชิกชุมชนให้แสดงออกอย่างเหมาะสม และนำไปสู่การพัฒนาโครงการและกิจกรรมเพื่อการพึ่งตนเอง

2.2 คนมีสุข โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลมีการส่งเสริมและสนับสนุนความสัมพันธ์ ที่ดีภายในครอบครัว เทศบาลตำบลมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกริกศักดิ์ เดชไกรสร (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการนํานโยบายเมืองนำอยู่ ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ไปปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองนำอยู่ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า คนมีสุขอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของเกริกศักดิ์ เดชไกรสร (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการนํานโยบายเมืองนำอยู่ ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ไปปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองนำอยู่ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า มีสุข อยู่ในระดับมาก

2.3 สิ่งแวดล้อมยั่งยืน โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลมีการส่งเสริมให้ประชาชนลดการผลิตขยะ และเทศบาลตำบลมีการใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิด ได้แก่ บ้านเรือน ชุมชน และสถานประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกริกศักดิ์ เดชไกรสร (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการนํานโยบายเมืองนำอยู่ ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ไปปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองนำอยู่ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า สิ่งแวดล้อมยั่งยืน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิรญา ปลั่งทอง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนํานโยบายเมืองนำอยู่ไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า 1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนํานโยบายเมืองนำอยู่ของเทศบาลไปปฏิบัติ จำแนกตามปัจจัยทรัพยากรทางการบริหารจัดการของเทศบาล พบว่า สิ่งแวดล้อมยั่งยืน อยู่ในระดับมาก

2.4 เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลมีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร เทศบาลตำบลมีการปรับปรุงหรือพัฒนาโครงสร้าง และ/

หรือ ระบบการบริหารภายในองค์กรให้เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกริกศักดิ์ เดชไกรสร (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการนำนโยบายเมืองน่าอยู่ ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ไปปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า สิ่งแวดล้อมยั่งยืน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิรญา ปลั่งทอง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเมืองน่าอยู่ไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า 1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเมืองน่าอยู่ของเทศบาลไปปฏิบัติ จำแนกตามปัจจัยทรัพยากรทางการบริหารจัดการของเทศบาล พบว่า เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

2.5 การบริหารจัดการที่ดี โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลตำบลมีการพัฒนาช่องทางหรือกลไกในการรับเรื่องร้องเรียน การสอบถาม และการแจ้งเหตุต่างๆ เทศบาลตำบลมีการพัฒนาช่องทางหรือกลไกในการรับเรื่องร้องเรียน การสอบถาม และการแจ้งเหตุต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกริกศักดิ์ เดชไกรสร (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการนำนโยบายเมืองน่าอยู่ ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ไปปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การบริหารจัดการที่ดี อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิรญา ปลั่งทอง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเมืองน่าอยู่ไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า 1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเมืองน่าอยู่ของเทศบาลไปปฏิบัติ จำแนกตามปัจจัยทรัพยากรทางการบริหารจัดการของเทศบาล พบว่า การบริหารจัดการที่ดี อยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนตามนโยบายเมืองน่าอยู่ ของเทศบาลตำบลปรางค์ชัย อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระดับสูง คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ .853**, .819** เพราะประชาชนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลและได้รับผลประโยชน์จากการปฏิบัติงานตามนโยบายเมืองน่าอยู่ เป็นเมืองอยู่ดี คนมีสุข รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในระดับปานกลาง .701**, .616** ดังนั้น การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์มีความสัมพันธ์ต่อนโยบายเมืองน่าอยู่ของเทศบาลตำบลปรางค์ชัย อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมาในเชิงบวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรญา ปลั่งทอง (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเมืองน่าอยู่ไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลตาคลี จังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า 1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเมืองน่าอยู่ของเทศบาลไปปฏิบัติ จำแนกตามปัจจัยทรัพยากรทางการบริหารจัดการของเทศบาล พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยที่ด้านโครงสร้าง เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านบุคลากร และด้านสถานที่เป็นด้านที่ต่ำสุด ตามลำดับ 2. การศึกษาผลการนำนโยบายเมืองน่าอยู่ของเทศบาลไปปฏิบัติ จำแนกตามตัวชี้วัดเมืองน่าอยู่ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยที่ด้านการบริหารจัดการที่ดี เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ด้านเมืองอยู่ดี ด้านเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านคนมีสุข และด้านสิ่งแวดล้อมยั่งยืนเป็นด้านที่ต่ำสุดตามลำดับ 3. การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเมืองน่าอยู่ของเทศบาลไปปฏิบัติ พบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้าง บุคลากร งบประมาณ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ มี

ความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 โดยงบประมาณมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนตามนโยบายเมืองน่าอยู่ ของเทศบาลตำบลปึกธงชัย อำเภอปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

1.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วม เสนอความคิดเห็นและความเดือดร้อนของประชาชนในชุมชนเพื่อหาวิธีแก้ปัญหาให้เมืองน่าอยู่ ดังนั้นเทศบาลตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนเพื่อนำมาปรับแก้ไขการพัฒนาชุมชนให้เป็นเมืองน่าอยู่ คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น

1.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เมื่อมีเจ้าหน้าที่ของเทศบาลหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินบริการมาขอความร่วมมือท่านได้ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ ดังนั้น ประชาชนควรให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเมื่อเจ้าหน้าที่มีขอความช่วยเหลือให้ร่วมมือกันปฏิบัติงานตามนโยบาย เพื่อให้ชุมชนเป็นเมืองน่าอยู่ คนมีความสุข สิ่งแวดล้อมดี

1.3 การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานเมืองน่าอยู่ของเทศบาลอย่างเป็นรูปธรรมในด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ เช่น สิ่งก่อสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวก ผลประโยชน์ทางด้านสังคม เช่น ความร่วมมือในชุมชน ชุมชนเข้มแข็งและผลประโยชน์ส่วนบุคคล เช่น คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ดังนั้น เทศบาลควรมีการดำเนินงานตามนโยบายเมืองน่าอยู่ในเห็นเป็นรูปธรรมให้มากยิ่งขึ้น ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติ เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งประชาชนทุกคนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาเมืองน่าอยู่ให้ทั่วถึงกัน

1.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านเคยมีส่วนร่วมรับทราบ เมื่อการปฏิบัติงานเสร็จตามแผน ดังนั้น เทศบาลตำบลควรมีการจัดประชุมและให้ประชาชนในชุมชนเข้าร่วมประชุมเพื่อรายงานความก้าวหน้าของแผนการดำเนินงานพัฒนาเมืองน่าอยู่

1.5 เมืองอยู่ดี รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เทศบาลตำบลมีการสร้างโอกาสหรือช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพ ดังนั้น เทศบาลตำบลควรจัดให้มีการบริการด้านสุขภาพของประชาชนในชุมชนโดยประชาชนสามารถเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพได้สะดวกและรวดเร็ว

1.6 คนมีสุข รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เทศบาลตำบลมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรักและภาคภูมิใจในเมืองของตน ดังนั้น เทศบาลตำบลควรมีการจัดประชาสัมพันธ์การพัฒนาเมืองน่าอยู่ให้เป็นชุมชนต้นแบบของเมืองน่าอยู่ และการดำเนินการสร้างความเอื้ออาทรและความมีน้ำใจให้เกิดขึ้นในสังคม

1.7 สิ่งแวดล้อมยั่งยืน รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เทศบาลตำบลมีการส่งเสริมการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ดังนั้น เทศบาลควรมีการส่งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเจ้าหน้าที่เทศบาลให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนแก่ประชาชน และให้ประชาชนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การปลูกป่าไม้ ไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง เป็นต้น

1.8 เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เทศบาลตำบลมีการพัฒนาระบบ/กลไก/เครื่องมือเพื่อการติดตามและประเมินผลสำเร็จของกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการ ดังนั้น เทศบาลควรมีการดำเนินการติดตามและประเมินผลสำเร็จของกิจกรรม/โครงการพัฒนาเมืองน่าอยู่โดยมีระบบกลไกคือ แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานให้มีประชาชนร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามประเมินผลความสำเร็จของกิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการไปแล้ว และนำผลที่ได้มาปรับปรุงพัฒนาเมืองน่าอยู่ต่อไป

1.9 การบริหารจัดการที่ดี รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เทศบาลตำบลมีการจัดระบบหรือใช้มาตรการใดๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ดังนั้น เทศบาลควรมีการพัฒนาช่องทางหรือกลไกในการรับเรื่องร้องเรียน การสอบถาม และการแจ้งเหตุต่างๆ อย่างโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และติดตามผลกระทบ หรือรับฟังเสียงของประชาชนหลังจากการดำเนินโครงการพัฒนาต่างๆ ของเทศบาลตำบล

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาเมืองน่าอยู่ของเทศบาลตำบลปึกธงชัย อำเภอปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำผลการศึกษามาปรับแผนกลยุทธ์การพัฒนาเมืองน่าอยู่เทศบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครราชสีมา

2.2 ควรมีการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ของเทศบาลตำบลปึกธงชัย อำเภอปึกธงชัย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีความสุข สิ่งแวดล้อมดีแบบยั่งยืน

บรรณานุกรม

- เกริกศักดิ์ เดชไกรสร. (2562). *การมีส่วนร่วมของประชาชนกับการนำนโยบายเมืองน่าอยู่ ของเทศบาลตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ไปปฏิบัติ*. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ชูลีรัตน์ เจริญพร. (2560). *เมืองน่าอยู่: แนวคิดเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วมกรณีศึกษาชุมชนหลักหก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี*. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ไชยยันตร์ กัมปนาทแสนยาก. (2560). *แนวคิดและหลักการดำเนินงานเมืองน่าอยู่*. เอกสารประกอบการอบรมโครงการเมืองน่าอยู่. กรุงเทพฯ : กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- พีรญา ปล้องทอง. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเมืองน่าอยู่ไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลตาคลี จังหวัดนครสวรรค์*. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์. (2561). *นโยบายและกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุคศาสตร์ การพัฒนาปัจจุบันของประเทศไทย ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: คัดดีโสการพิมพ์.

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2562). รายงานผลการวิจัยเรื่องความต้องการการ
พัฒนานักบริหารตามแนวคิดเมืองน่าอยู่. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อมรรัตน์ ชัยขรรค์เมือง. (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนย่อยภายในเขต
เทศบาล : ศึกษากรณี เทศบาลตำบลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี.
- ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cohen , J. M., & Uphoff, N. T. (1981). *Rural Development Participation : Concept and
Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. Ithaca, NY: Rural
Development Committee Center for International Studies, Cornell University.